ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 27.5.2009
COM(2009) 252 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΉΣ

Ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική εποπτεία

{SEC(2009) 715}
{SEC(2009) 716}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική εποπτεία

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εμπειρία της χρηματοπιστωτικής κρίσης κατέδειξε σημαντικές αδυναμίες στην χρηματοπιστωτική εποπτεία, τόσο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις όσο και σε σχέση με ολόκληρο το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Οι τρέχουσες εποπτικές ρυθμίσεις αποδείχθηκαν ανίκανες να προλάβουν, να διαχειριστούν και να επιλύσουν την κρίση. Τα εθνικά εποπτικά μοντέλα υστέρησαν απέναντι στην ενοποιημένη και διασυνδεδεμένη πραγματικότητα των σημερινών ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών αγορών, όπου πολλές χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις λειτουργούν σε διασυνοριακή κλίμακα. Η κρίση κατέδειξε σοβαρές ελλείψεις στη συνεργασία, στο συντονισμό, στη συνοχή και στην εμπιστοσύνη μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών.

Η Επιτροπή συμμετείχε ενεργά στο συντονισμό των σημαντικών παρεμβάσεων από τα κράτη μέλη για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω συστημάτων παροχής εγγυήσεων, διοχέτευσης πρόσθετου κεφαλαίου και μέτρων για την απομάκρυνση απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων από τους ισολογισμούς, μεριμνώντας παράλληλα για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων αποκατάστασης της βιωσιμότητας εκ μέρους των ιδρυμάτων αποδεκτών των μέτρων αυτών. Η προσπάθεια αυτή πρέπει να συμπληρωθεί με περαιτέρω ενέργειες για την αντιμετώπιση των εποπτικών αδυναμιών που διαπιστώθηκαν λόγω της κρίσης.

Το Νοέμβριο του 2008, η Επιτροπή ανέθεσε σε ομάδα υψηλού επιπέδου υπό την προεδρία του κ. Jacques de Larosière να προτείνει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τους τρόπους ενίσχυσης των ευρωπαϊκών εποπτικών ρυθμίσεων για την καλύτερη προστασία των πολιτών της και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Ως μία από τις δύο από τις μεγαλύτερες χρηματοπιστωτικές αγορές στον κόσμο, η ΕΕ έχει σαφή ευθύνη όσον αφορά την προαγωγή της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και ασφάλειας – ρόλο τον οποίο μπορεί να φέρει εις πέρας μόνον εάν η ίδια διαθέτει ισχυρό εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο.

Η τελική έκθεση την οποία παρουσίασε η ομάδα de Larosière στις 25 Φεβρουαρίου 2009 παραθέτει μια ισορροπημένη και ρεαλιστική εικόνα ενός νέου συστήματος ευρωπαϊκής χρηματοπιστωτικής εποπτείας. Επίκεντρο των προτάσεών της αποτελεί η ενίσχυση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών μέσω, μεταξύ άλλων, της δημιουργίας νέων ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών και, για πρώτη φορά, ενός φορέα σε ευρωπαϊκό επίπεδο επιφορτισμένου με την παρακολούθηση του κινδύνου για ολόκληρο το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Στην ανακοίνωση «*Η υλοποίηση της ευρωπαϊκής ανάκαμψης*» της 4ης Μαρτίου 2009[1], η Επιτροπή επικρότησε και υποστήριξε τον βασικό προσανατολισμό των συστάσεων αυτών[2]. Στηριζόμενη τις συστάσεις της έκθεσης de Larosière, η ανακοίνωση καθορίζει ένα σχέδιο δράσης για την αναμόρφωση του τρόπου με τον οποίο ρυθμίζονται και εποπτεύονται οι χρηματοπιστωτικές αγορές. Η Επιτροπή έχει ήδη λάβει σειρά μέτρων για την υλοποίηση της κανονιστικής μεταρρύθμισης, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται σημαντικές πρωτοβουλίες για τα εναλλακτικά επενδυτικά κεφάλαια, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου, και τις αποδοχές των διευθυντικών στελεχών. Τον Ιούνιο θα ακολουθήσουν και άλλα μέτρα σχετικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τις τράπεζες.

Δεδομένης της επείγουσας ανάγκης για παράλληλη δράση στον τομέα της εποπτείας, η Επιτροπή πρότεινε συντομότερο χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης της χρηματοπιστωτικής εποπτείας στην ΕΕ. Οι συζητήσεις στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και η δημόσια διαβούλευση, κατέδειξαν ευρεία συναίνεση αναφορικά με την ανάγκη μεταρρύθμισης και τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν σε συμφωνία με την έκθεση de Larosière και τις προτάσεις της Επιτροπής για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί.

Η ανακοίνωση αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο και καθορίζει τη βασική αρχιτεκτονική ενός νέου ευρωπαϊκού πλαισίου χρηματοπιστωτικής εποπτείας. Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να εγκρίνει την αρχιτεκτονική αυτή, όπως αναφέρεται στα συμπεράσματα. Προβλέπεται ότι το φθινόπωρο του τρέχοντος έτους θα ακολουθήσουν οι νομοθετικές αλλαγές που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο για να δοθεί ισχύς στο πλαίσιο εποπτείας της ΕΕ, μετά από περαιτέρω διαβουλεύσεις με ενδιαφερόμενα μέρη, και θα πρέπει να υιοθετηθούν εγκαίρως ώστε το ανανεωμένο εποπτικό πλαίσιο να είναι έτοιμο και να λειτουργήσει κατά τη διάρκεια του 2010.

Η Επιτροπή προτρέπει τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τα σχόλιά τους σχετικά με την παρούσα ανακοίνωση έως τις 15 Ιουλίου 2009 το αργότερο.

2. ΕΝΑ ΝΕΟ ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΕ

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της 4ης Μαρτίου 2009, η Επιτροπή θα προτείνει το ενισχυμένο ευρωπαϊκό πλαίσιο χρηματοπιστωτικής εποπτείας να αποτελείται από δύο νέους πυλώνες (βλ. Παράρτημα):

– **ένα Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ),** το οποίο θα παρακολουθεί και θα εκτιμά τις δυνητικές απειλές στην χρηματοπιστωτική σταθερότητα που απορρέουν από μακροοικονομικές εξελίξεις και από εξελίξεις εντός του χρηματοπιστωτικού συστήματος συνολικά («μακροπροληπτική εποπτεία»). Προς το σκοπό αυτό, το ΕΣΣΚ θα παρέχει έγκαιρες προειδοποιήσεις για διαφαινόμενους συστημικούς κινδύνους και, όπου είναι αναγκαίο, θα εκδίδει συστάσεις για την λήψη μέτρων προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι κίνδυνοι αυτοί. Η δημιουργία του ΕΣΣΚ θα αντιμετωπίσει μια από τις βασικές αδυναμίες που αναδείχθηκαν λόγω της κρίσης και αφορούν την τρωτότητα του

---

[1] Ανακοίνωση της Επιτροπής της 4ης Μαρτίου 2009 στο εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με τίτλο «Η υλοποίηση της ευρωπαϊκής ανάκαμψης», COM(2009) 114 τελικό.

[2] Βλέπε την έκθεση της ομάδας υψηλού επιπέδου για τη χρηματοπιστωτική εποπτεία στην ΕΕ, που δημοσιεύθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2009. Πρόεδρος της ομάδας ήταν ο κ. Jacques de Larosière.

χρηματοπιστωτικού συστήματος σε διασυνδεδεμένους, πολύπλοκους, κλαδικούς και διακλαδικούς συστημικούς κινδύνους· και

– **ένα Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ)** το οποίο θα έχει τη μορφή ενός εύρωστου δικτύου εθνικών εποπτικών αρχών που θα λειτουργεί παράλληλα με τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές για τη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας σε επίπεδο μεμονωμένων χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων και για την προστασία των καταναλωτών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών («μικροπροληπτική εποπτεία»). Το νέο ευρωπαϊκό δίκτυο θα βασισθεί στον επιμερισμό και την αμοιβαία ενίσχυση των αρμοδιοτήτων, συνδυάζοντας την εποπτεία των επιχειρήσεων σε εθνική βάση με τη συγκέντρωση ειδικών καθηκόντων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου να προκύψουν εναρμονισμένοι κανόνες καθώς και συνεκτική εποπτική πρακτική και εφαρμογή. Το δίκτυο αυτό πρέπει να βασίζεται στις αρχές της σύμπραξης, της ευελιξίας και της επικουρικότητας. Θα στοχεύει στην ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης μεταξύ εθνικών εποπτικών αρχών με την εξασφάλιση, μεταξύ άλλων, ότι οι εποπτικές αρχές της χώρας υποδοχής συμμετέχουν ενεργά στον καθορισμό πολιτικών που συνδέονται με την χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την προστασία των καταναλωτών, επιτρέποντας με τον τρόπο αυτό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των διασυνοριακών κινδύνων.

Η υλοποίηση των δύο πυλώνων του νέου εποπτικού συστήματος είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθούν πολύτιμες συνέργειες, να υπάρξει αμοιβαία ενίσχυση του αντικτύπου στην χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να εξασφαλισθεί η πλήρης σύνδεση πλαισίων μακροπροληπτικής και μικροπροληπτικής εποπτείας. Η ενίσχυση της ρύθμισης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες στην ΕΕ θα ήταν αναποτελεσματική εάν διατηρούσαμε συγχρόνως ένα εποπτικό σύστημα το οποίο εμφάνισε πολλαπλές αδυναμίες κατά τη διάρκεια της κρίσης. Παράλληλα, οι διαφορές στην εθνική ενσωμάτωση του κοινοτικού δικαίου που απορρέουν λόγω των εξαιρέσεων, παρεκκλίσεων, προσθηκών ή αοριστιών στις ισχύουσες οδηγίες πρέπει να εντοπιστούν και να εξαλειφθούν, ώστε να καταστεί δυνατός ο καθορισμός και η εφαρμογή μιας εναρμονισμένης δέσμης βασικών προτύπων (ένα ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων) σε ολόκληρη την ΕΕ από όλες τις εποπτικές αρχές. Η διαδικασία αυτή μπορεί να ενισχυθεί με την εισαγωγή περισσότερο άμεσα εφαρμόσιμων κανόνων στο επίπεδο της ΕΕ, όπου αυτό είναι δυνατόν.

Το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο χρηματοπιστωτικής εποπτείας πρέπει να έχει την πλήρη ευθύνη απέναντι στις πολιτικές αρχές στην ΕΕ. Πρέπει να συμβάλλει στην ανάπτυξη κοινής εποπτικής νοοτροπίας, να λαμβάνει υπόψη τις επιδιώξεις όλων των κρατών μελών και να ανταποκρίνεται στην ανάγκη δημιουργίας ισορροπημένης, ισχυρής και στηριζόμενης στην αμοιβαία εμπιστοσύνη σχέσης μεταξύ των εποπτικών αρχών προέλευσης και υποδοχής. Πρέπει να είναι ένα σύστημα που να βασίζεται σε υψηλά εποπτικά πρότυπα, τα οποία να εφαρμόζονται με ισοδύναμο τρόπο, δίκαια και συνεκτικά σε όλους τους παράγοντες της αγοράς, ενώ παράλληλα θα διαφυλάσσεται η ανεξαρτησία των εποπτικών αρχών κατά την εκτέλεση του έργου τους.

Με την πρωτοβουλία αυτή, η ΕΕ δεν δίνει απλώς συνέχεια στα αιτήματα που διατύπωσε στο πλαίσιο της G20 για διεθνή δράση ώστε να δημιουργηθεί ένα ισχυρότερο και συνεκτικότερο κανονιστικό και εποπτικό σύστημα για τον μελλοντικό χρηματοπιστωτικό τομέα[3], αλλά θέτει επίσης ένα σύγχρονο και διεξοδικό περιφερειακό πλαίσιο, οι αρχές του οποίου πρέπει να υιοθετηθούν σε διεθνές επίπεδο.

---

[3] Βλέπε δήλωση της συνόδου κορυφής του Λονδίνου, στις 2 Απριλίου 2009.

3. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΣΤΗΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (ΕΣΣΚ)

3.1. Οι λόγοι για την μεταρρύθμιση της μακροπροληπτικής εποπτείας

Οι αδυναμίες των ισχυουσών ρυθμίσεων μακροπροληπτικής εποπτείας είχαν δραματικές συνέπειες στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Πολλές από τις ανισορροπίες που συσσωρεύτηκαν στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα πριν από την κρίση μπορούν να αποδοθούν στην υπερβολική πιστωτική επέκταση και στην καλπάζουσα αύξηση των τιμών των περιουσιακών στοιχείων, εν μέσω γενικευμένης υποτίμησης του χρηματοπιστωτικού κινδύνου σε μια περίοδο διατηρήσιμης, μη πληθωριστικής οικονομικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, η G20 αποφάσισε να ενισχύσει τους διεθνείς μηχανισμούς για την διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, με το νεοσυσταθέν Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (FSB)[4] να καλείται να συνεργαστεί στενά με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) στην έκδοση έγκαιρων προειδοποιήσεων για μακροπροληπτικούς κινδύνους σε παγκόσμιο επίπεδο. Εν τω μεταξύ, η κυβέρνηση των ΗΠΑ σχεδιάζει να δημιουργήσει έναν ισχυρό φορέα επιφορτισμένο με τη μακροπροληπτική εποπτεία του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Η ΕΕ χρειάζεται και εκείνη ένα συγκεκριμένο φορέα υπεύθυνο για τη μακροπροληπτική εποπτεία του χρηματοπιστωτικού της συστήματος, ο οποίος θα εντοπίζει τους κινδύνους για την χρηματοπιστωτική σταθερότητα και, όπου είναι αναγκαίο, θα εκδίδει προειδοποιήσεις ή/και συστάσεις λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων. Οι ισχύουσες ρυθμίσεις της ΕΕ δίνουν υπερβολικά μικρή έμφαση στην μακροπροληπτική εποπτεία. Η μακροπροληπτική ανάλυση είναι αποσπασματική, διενεργείται από διαφορετικές αρχές σε διαφορετικά επίπεδα, χωρίς μηχανισμούς που να εξασφαλίζουν ότι οι προειδοποιήσεις ή/και συστάσεις για μακροπροληπτικούς κινδύνους ακολουθούνται και μεταφράζονται σε μέτρα. Λίγο πριν την κρίση, οι πολύπλοκοι και αλληλένδετοι κίνδυνοι της αγοράς δεν αναλύθηκαν κατάλληλα, αλλά ούτε και οι επιπτώσεις στην κανονιστική και εποπτική πολιτική. Οι αποσπασματικές αυτές ρυθμίσεις πρέπει να αλλάξουν επειδή το οικονομικό κόστος της αποτυχίας στην μακροπροληπτική εποπτεία, όπως απέδειξε η κρίση, μπορεί να είναι πολύ σημαντικό.

3.2. Ρόλος και αρμοδιότητες του ΕΣΣΚ

Η Επιτροπή θα προτείνει τη σύσταση του ΕΣΣΚ ως νέου ανεξάρτητου φορέα, υπεύθυνου για τη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας με την άσκηση της μακροπροληπτικής εποπτείας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Για τη διεκπεραίωση του έργου του, το ΕΣΣΚ πρέπει:

Ρόλος του ΕΣΣΚ

- να συλλέγει και να αναλύει όλα τα στοιχεία που προέρχονται από την παρακολούθηση και την εκτίμηση πιθανών απειλών στην χρηματοπιστωτική σταθερότητα, οι οποίες προκύπτουν από μακροοικονομικές εξελίξεις και εξελίξεις εντός ολοκλήρου του χρηματοπιστωτικού συστήματος·
- να εντοπίζει και να ιεραρχεί τους κινδύνους αυτούς·
- να εκδίδει προειδοποιήσεις σε περίπτωση σημαντικών κινδύνων·

[4] Ο διάδοχος του Φόρουμ για τη Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα (FSF).

– όπου είναι αναγκαίο, να προβαίνει σε συστάσεις για μέτρα που πρέπει να ληφθούν προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι εντοπισθέντες κίνδυνοι·

– να παρακολουθεί την απαιτούμενη συνέχεια στις προειδοποιήσεις και συστάσεις· και

– να λειτουργεί αποτελεσματικά ως συνδετικός κρίκος με το ΔΝΤ, το FSB και ομολόγους από τρίτες χώρες.

Το κύριο έργο του ΕΣΣΚ θα είναι η αξιολόγηση της σταθερότητας ολοκλήρου του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ΕΕ στο πλαίσιο των μακροοικονομικών εξελίξεων και των γενικών τάσεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Εάν προβλέπονται σοβαροί κίνδυνοι σταθερότητας, το ΕΣΣΚ θα διαβιβάζει έγκαιρες προειδοποιήσεις και, κατά περίπτωση, θα εκδίδει συστάσεις για διορθωτικά μέτρα. Οι προειδοποιήσεις και οι συστάσεις που εκδίδονται από το ΕΣΣΚ μπορεί να είναι γενικής φύσεως ή να αφορούν επιμέρους κράτη μέλη και πρέπει να έχουν συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για τη λήψη μέτρων ακολουθητέας πολιτικής. Οι εν λόγω προειδοποιήσεις ή/και συστάσεις μπορούν να διαβιβάζονται μέσω του Συμβουλίου ECOFIN ή/και των νέων Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών. Το ΕΣΣΚ θα είναι επίσης αρμόδιο για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις συστάσεις του, βάσει των εκθέσεων που θα υποβάλλουν οι αποδέκτες των συστάσεων αυτών.

Το ΕΣΣΚ δεν θα διαθέτει νομικά δεσμευτικές εξουσίες. Ωστόσο, το ΕΣΣΚ θα αναμένεται να ασκεί σημαντική επιρροή στους αποδέκτες των προειδοποιήσεων/συστάσεων μέσω της υψηλής ποιότητας των αναλύσεών του και της συμμετοχής στις εργασίες του όλων των διοικητών των κεντρικών τραπεζών και των εποπτικών αρχών της ΕΕ και της Επιτροπής. Οι αποδέκτες των προειδοποιήσεων και συστάσεων θα αναμένεται άρα να λαμβάνουν σχετικά μέτρα, εκτός εάν η απουσία μέτρων μπορεί να αιτιολογηθεί καταλλήλως. Με άλλα λόγια, η συνέχεια στις προειδοποιήσεις και συστάσεις πρέπει να εξασφαλίζεται με ένα μηχανισμό «λήψη μέτρων ή αιτιολόγηση της μη λήψης». Το ΕΣΣΚ θα αποφασίζει σε κάθε περίπτωση, βασιζόμενο στην κρίση του, εάν η σύσταση πρέπει να τηρείται απόρρητη ή να δημοσιοποιείται. Ωστόσο, έχοντας υπόψη ότι οι συστάσεις του ΕΣΣΚΕ δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα, η δημοσιοποίηση θα μπορούσε να αυξήσει την αποτελεσματικότητά τους.

Το ΕΣΣΚ θα είναι πλήρως υπόλογο στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η λογοδοσία θα έχει τη μορφή τακτικών (δηλαδή τουλάχιστον εξαμηνιαίων) εκθέσεων προς τα όργανα αυτά. Συχνότερες εκθέσεις είναι δυνατόν να υποβάλλονται σε περίπτωση εκτεταμένων χρηματοπιστωτικών αναταραχών, μολονότι πρέπει να τονισθεί ότι το ΕΣΣΚ δεν θα διαθέτει άμεσες αρμοδιότητες διαχείρισης των κρίσεων.

3.3. Σύνθεση και λειτουργία του ΕΣΣΚ

Οι κεντρικές τράπεζες θα αναλάβουν ηγετικό ρόλο στη μακροπροληπτική εποπτεία. Οι κύριες αρμοδιότητες των κεντρικών τραπεζών συνδέονται με τη διατήρηση της νομισματικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Πράγματι, η αναγκαία ανάλυση για τη διεκπεραίωση των μακροπροληπτικών καθηκόντων μπορεί εν μέρει να βασίζεται στις οικονομικές και νομισματικές αναλύσεις που διενεργούνται από κεντρικές τράπεζες για τη χάραξη νομισματικής πολιτικής, μολονότι μπορεί να απαιτούνται περαιτέρω πληροφορίες και αναλύσεις για τα τρωτά σημεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Περαιτέρω, καίριο χαρακτηριστικό των κεντρικών τραπεζών είναι ότι λειτουργούν ως δίχτυ ασφαλείας μέσω του ρόλου τους ως ύστατων δανειστών. Δεδομένου ότι η διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής

σταθερότητας αποτελεί ουσιαστική ευθύνη των κεντρικών τραπεζών, η Επιτροπή θα προτείνει να συμπεριληφθούν στο ΕΣΣΚ οι διοικητές των κεντρικών τραπεζών των 27 κρατών μελών και ο πρόεδρος της ΕΚΤ. Η συμμετοχή στο ΕΣΣΚ δεν θα θίξει οιεσδήποτε υφιστάμενες αρμοδιότητες χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

Απαραίτητη είναι επίσης η συμμετοχή των αρχών μικροπροληπτικής εποπτείας στο έργο του ΕΣΣΚ. Η διασύνδεση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και αγορών συνεπάγεται σαφώς ότι η παρακολούθηση και εκτίμηση δυνητικών συστημικών κινδύνων πρέπει να βασίζεται σε ένα ευρύ φάσμα συναφών μακροοικονομικών και μικροοικονομικών δεδομένων και δεικτών. Οι αρχές μικροπροληπτικής εποπτείας έχουν εκτενή γνώση των εξελίξεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές και σε μεγάλες επιχειρήσεις και θα διαθέτουν κρίσιμες πληροφορίες για την εκτίμηση των κινδύνων σταθερότητας. Για τους λόγους αυτούς είναι αναγκαία η συμμετοχή των προέδρων των τριών Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών του ΕΣΧΕ, καθώς και των ανώτερων εκπροσώπων των εθνικών εποπτικών αρχών. Για να εξασφαλισθεί η αποδοτική λειτουργία του ΕΣΣΚ, η συμμετοχή των εποπτικών αρχών σε αυτό θα περιορίζεται στους τρεις προέδρους των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών. Ωστόσο, κάθε διοικητής κεντρικής τράπεζας πρέπει να συνοδεύεται από έναν ανώτερο εκπρόσωπο των εθνικών εποπτικών αρχών ως παρατηρητή (δηλαδή, 1+1). Ο εκπρόσωπος που θα συνοδεύει τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας μπορεί να είναι διαφορετικός σε κάθε συνεδρίαση, ανάλογα με τα θέματα που πρόκειται να συζητηθούν από το ΕΣΣΚ, ιδιαίτερα στα κράτη μέλη εκείνα στα οποία υπάρχουν περισσότερες εποπτικές αρχές.

Στο ΕΣΣΚ θα συμμετέχει επίσης ένα μέλος της Επιτροπής, κυρίως λόγω των αρμοδιοτήτων μακροοικονομικής εποπτείας που έχει η Επιτροπή βάσει της Συνθήκης. Ρόλος του είναι να παρακολουθεί και να αναλύει τις μακροοικονομικές εξελίξεις και πολιτικές και να εντοπίζει τους μακροχρηματοπιστωτικούς κινδύνους. Θα διαθέτει τόσο την αναγκαία για κάθε χώρα εμπειρογνωμοσύνη όσο και μια ευρύτερη προοπτική της κατάστασης στην ΕΕ και, ως εκ τούτου, θα είναι σε θέση να συμβάλλει στο έργο του ΕΣΣΚ.

Η συμμετοχή των υπουργείων οικονομίας στο ΕΣΣΚ μπορεί να θεωρηθεί ότι υπονομεύει το ρόλο του όσον αφορά την εκπόνηση ανεξάρτητων τεχνικών αναλύσεων για τους μακροπροληπτικούς κινδύνους. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι δημοσιονομικές ή/και φορολογικές πολιτικές μπορούν να συμβάλουν ή να αμβλύνουν τους κινδύνους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, ο πρόεδρος της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής (ΟΔΕ) θα εκπροσωπεί τα υπουργεία οικονομικών, συμμετέχοντας ως παρατηρητής στις συνόδους του ΕΣΣΚ. Το γεγονός αυτό αντικατοπτρίζει επίσης τον ρόλο των υπουργείων οικονομικών στην διαχείριση και επίλυση των κρίσεων και εξασφαλίζει την ομαλή ροή πληροφοριών μεταξύ του ΕΣΣΚ και των πολιτικών αρχών.

Οι συνεδριάσεις του ΕΣΣΚ θα πραγματοποιούνται σε τριμηνιαία τουλάχιστον βάση, με συχνότερες συνεδριάσεις σε περιόδους στις οποίες το χρηματοπιστωτικό σύστημα βρίσκεται υπό πίεση. Όλα τα μέλη του ΕΣΣΚ και οι παρατηρητές θα έχουν το δικαίωμα να παρευρίσκονται και να λαμβάνουν το λόγο στις συνεδριάσεις αυτές. Για να διευκολυνθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων, ωστόσο, μόνο τα μέλη του ΕΣΣΚ θα έχουν το δικαίωμα ψήφου, δηλαδή μόνο ο πρόεδρος της ΕΚΤ, οι διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών, οι πρόεδροι των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και το μέλος της Επιτροπής. Οι ψήφοι δεν θα σταθμίζονται και οι αποφάσεις θα λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία.

Σύμφωνα με την εισήγηση στην έκθεση de Larosière, πρόεδρος του ΕΣΣΚ πρέπει να είναι ο πρόεδρος της ΕΚΤ (οπότε, επειδή ο πρόεδρος του ΕΣΣΚ πρέπει να είναι ανεξάρτητος, πρέπει να είναι μέλος και ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ). Εφόσον ο πρόεδρος προέρχεται από κεντρική

τράπεζα εντός του ευρωσυστήματος, κρίνεται σκόπιμο να εκλεγεί αντιπρόεδρος μεταξύ των κρατών μελών εκείνων εκτός της ζώνης του ευρώ.

Πρέπει να συσταθεί μια μικρή συντονιστική επιτροπή - που να αποτελείται από τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του ΕΣΣΚ, πέντε συμπληρωματικά μέλη κεντρικών τραπεζών του ΕΣΣΚ, τους προέδρους των νέων Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και το μέλος της Επιτροπής – για την προετοιμασία και την αποτελεσματική διεξαγωγή των συνεδριάσεων του ΕΣΣΚ. Επιπλέον, πρέπει να συσταθεί συμβουλευτική τεχνική επιτροπή για την υποστήριξη του ΕΣΣΚ, συμπεριλαμβανομένης της εκπόνησης λεπτομερούς τεχνικής ανάλυσης θεμάτων χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Για τη διεκπεραίωση του έργου του ΕΣΣΚ, κρίνεται σκόπιμο να αναζητηθεί επίσης η συμβουλευτικού χαρακτήρα συνδρομή ενδιαφερομένων από τον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων των καταναλωτών. Η ΕΚΤ θα παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στο ΕΣΣΚ, καθώς και αναλυτική, διοικητική και υλικοτεχνική υποστήριξη.

Το ΕΣΣΚ θα συνεργάζεται στενά με το ΔΝΤ, το FSB (Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας) και ομολόγους τρίτων χωρών, στο πλαίσιο του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης σε παγκόσμια κλίμακα, εφιστώντας, για παράδειγμα, την προσοχή σε δυνητικούς κινδύνους που απειλούν το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα εκτός της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό, το ΕΣΣΚ αναμένεται να αυξήσει την επιρροή της ΕΕ σε ενδεχόμενο παγκόσμιο σύστημα προειδοποίησης κινδύνων.

Σύνθεση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ)

Μέλη:

- Ο πρόεδρος: Ο πρόεδρος της ΕΚΤ·
- Ο αντιπρόεδρος (εκλέγεται από τα μέλη του ΕΣΣΚ)·
- Οι διοικητές των 27 εθνικών κεντρικών τραπεζών·
- Ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ·
- Οι πρόεδροι των τριών ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών·
- Το μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Παρατηρητές:

- Ένας αντιπρόσωπος των εθνικών εποπτικών αρχών, που συνοδεύει τον διοικητή της κεντρικής τράπεζας, σύμφωνα με τον τύπο 1+1·
- Ο πρόεδρος της ΟΔΕ.

3.4. Νομική βάση για το ΕΣΣΚ

Μόνο με τη θέσπιση διατάξεων στις οποίες αναγνωρίζεται δεόντως η αλληλεξάρτηση μεταξύ μικροπροληπτικών και μακροπροληπτικών κινδύνων, είναι δυνατόν όλοι οι ενδιαφερόμενοι, π.χ. χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, επενδυτές και καταναλωτές, να αποκτήσουν επαρκή εμπιστοσύνη προκειμένου να αναλάβουν διασυνοριακές χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες. Πολύ συχνά κατά το παρελθόν, η προληπτική εποπτεία εστιαζόταν αποκλειστικά στο

μικροοικονομικό επίπεδο, οι δε εποπτικές αρχές που αξιολογούσαν τους ισολογισμούς των επιμέρους χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων δεν έδιναν την δέουσα προσοχή στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ιδρυμάτων και μεταξύ αυτών και του χρηματοπιστωτικού συστήματος συνολικά. Η εξασφάλιση της ευρύτερης αυτής προοπτικής είναι αρμοδιότητα των αρχών μακροπροληπτικής εποπτείας. Οι εν λόγω εποπτικές αρχές θα παρακολουθούν και θα αξιολογούν τους δυνητικούς κινδύνους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας που απορρέουν από εξελίξεις οι οποίες μπορούν να έχουν αντίκτυπο σε κλαδικό επίπεδο ή στο επίπεδο ολόκληρου του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Με την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών, το ΕΣΣΚ θα αποτελέσει ουσιαστικό δομικό στοιχείο μιας ενοποιημένης εποπτικής διάρθρωσης της ΕΕ, αναγκαίας για την προώθηση έγκαιρων και συνεκτικών πολιτικών απαντήσεων μεταξύ των κρατών μελών, αποφεύγοντας έτσι τις αποκλίνουσες προσεγγίσεις και βελτιώνοντας τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Παράλληλα, ως αναπόσπαστο μέρος του νομικού και θεσμικού πλαισίου, το ΕΣΣΚ θα διευκολύνει την συνεκτική, συναφή και αποτελεσματική υλοποίηση και εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων για τις διασυνοριακές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Αφού εξέτασε μια σειρά πιθανών επιλογών, η Επιτροπή εκτιμά ότι το ΕΣΣΚ πρέπει να δημιουργηθεί με βάση το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΚ ως φορέας χωρίς νομική προσωπικότητα. Η εν λόγω νομική βάση θα επιτρέψει στο ΕΣΣΚ να έχει τα βασικά χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν ανωτέρω και η εντολή του να καλύπτει ολόκληρο τον χρηματοπιστωτικό τομέα χωρίς εξαιρέσεις, συμπεριλαμβανομένου του ασφαλιστικού κλάδου. Παράλληλα, θα επιτρέψει στο ΕΣΣΚ, μαζί με το ΕΣΧΕ, να αποτελέσει ένα κοινό καινοτόμο πλαίσιο χρηματοπιστωτικής εποπτείας, διατηρώντας παράλληλα σαφή διάκριση των αρμοδιοτήτων μεταξύ του ΕΣΣΚ και των άλλων οργανισμών. Αυτή η επιλογή νομικής βάσης δεν εμποδίζει την ανάθεση αρμοδιοτήτων στην ΕΚΤ σχετικά με καθήκοντα που αφορούν το ΕΣΣΚ, μέσω πράξης που θεσπίζεται βάσει του άρθρου 105 παράγραφος 6 της συνθήκης ΕΚ.

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ (ΕΣΧΕ)

4.1. Οι λόγοι για την μεταρρύθμιση της μικροπροληπτικής εποπτείας

Όσον αφορά την μικροπροληπτική εποπτεία, η ΕΕ έχει φθάσει στα όρια του εφικτού υπό το σημερινό καθεστώς των επιτροπών ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών[5] (επιτροπές επιπέδου 3) - που παραμένουν συμβουλευτικά όργανα της Επιτροπής. Παρά τις βελτιώσεις που επήλθαν στις εν λόγω επιτροπές, η ΕΕ δεν μπορεί να εξακολουθήσει να λειτουργεί σε συνθήκες στις οποίες δεν υπάρχει κανένας μηχανισμός που να εξασφαλίζει ότι οι εθνικές εποπτικές αρχές λαμβάνουν τις καλύτερες δυνατές εποπτικές αποφάσεις για τα διασυνοριακά ιδρύματα, όπου υπάρχει ανεπαρκής συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών, η κοινή δράση από τις εθνικές αρχές απαιτεί τεράστια προσπάθεια ώστε να ληφθεί υπόψη το μωσαϊκό των ρυθμιστικών και εποπτικών απαιτήσεων, όπου οι εθνικές λύσεις αποτελούν συχνά τη μόνη εφικτή επιλογή για την αντιμετώπιση των ευρωπαϊκών προβλημάτων και όπου αφθονούν οι διαφορετικές ερμηνείες του ίδιου νομικού κειμένου. Το νέο ΕΣΧΕ θα καθοριστεί με τρόπο ώστε να καλυφθούν οι ελλείψεις αυτές και να παρασχεθεί ένα σύστημα σύμφωνο με τον στόχο της σταθερής και ενιαίας αγοράς χρηματοπιστωτικών

[5] Η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (CEBS), η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (CEIOPS) και η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών (CESR), γνωστές επίσης και ως «οι επιτροπές τρίτου επιπέδου Lamfalussy».

υπηρεσιών στην ΕΕ – συνδέοντας τις εθνικές εποπτικές αρχές σε ένα ισχυρό κοινοτικό δίκτυο.

4.2. Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του ΕΣΧΕ

Το ΕΣΧΕ πρέπει συνεπώς να καταστεί ένα λειτουργικό ευρωπαϊκό δίκτυο με επιμερισμένες και αλληλοενισχυόμενες αρμοδιότητες. Στο επίπεδο της ΕΕ, οι τρεις υφιστάμενες επιτροπές εποπτικών αρχών θα αντικατασταθούν από τρεις νέες Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές, δηλαδή την Ευρωπαϊκή Αρχή για τις Τράπεζες (EBA), την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών (ESA), κάθε μια από τις οποίες θα έχει νομική προσωπικότητα. Οι νέες αυτές Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές θα αναλάβουν το έργο των σημερινών επιτροπών εποπτικών αρχών[6], πλην όμως θα διαθέτουν επιπλέον αυξημένες αρμοδιότητες, καθορισμένες νομικές εξουσίες και μεγαλύτερο κύρος (βλέπε κατωτέρω). Θα συμβάλλουν επίσης στην ανάπτυξη ενιαίας δέσμης εναρμονισμένων κανόνων, στη βελτίωση της εποπτείας διασυνοριακών ιδρυμάτων με την ανάπτυξη κοινών εποπτικών απαιτήσεων και προσεγγίσεων και θα βοηθήσουν στον διακανονισμό πιθανών διαφορών μεταξύ εθνικών εποπτικών αρχών.

Το βασικό σημείο είναι ότι η καθημερινή εποπτεία εξακολουθεί να παραμένει σε εθνικό επίπεδο, οι δε εθνικές εποπτικές αρχές συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη για την εποπτεία των μεμονωμένων οντοτήτων, για παράδειγμα όσον αφορά την κεφαλαιακή επάρκεια. Αυτό σημαίνει, προς το παρόν, ότι τα χρηματοδοτικά μέσα για την διάσωση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων παραμένουν στο επίπεδο του κράτους μέλους και των εθνικών φορολογουμένων, όπως έδειξε και η πρόσφατη κρίση. Για τα ιδρύματα με διασυνοριακές δραστηριότητες, τα σώματα των εποπτών που δημιουργούνται[7] θα αποτελέσουν τον ακρογωνιαίο λίθο του εποπτικού συστήματος και θα πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην εξασφάλιση της ισόρροπης ροής πληροφοριών μεταξύ εποπτικών αρχών προέλευσης και υποδοχής. Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές θα συμμετέχουν στις συνεδριάσεις των σωμάτων εποπτών, ως παρατηρητές, έτσι ώστε να συμβάλουν στην οικοδόμηση μιας κοινής εποπτικής νοοτροπίας και συνεκτικών εποπτικών πρακτικών. Με τον τρόπο αυτό, το ΕΣΧΕ θα συνδυάζει τα πλεονεκτήματα ενός πανευρωπαϊκού πλαισίου χρηματοπιστωτικής εποπτείας με την εμπειρογνωμοσύνη των τοπικών εποπτικών αρχών οι οποίες βρίσκονται πλησιέστερα στα ιδρύματα που υπάγονται στις δικαιοδοσίες τους.

Για την αποτελεσματική λειτουργία του ΕΣΧΕ χρειάζονται συνοδευτικά μέτρα και αλλαγές στην κλαδική νομοθεσία, προκειμένου να εξασφαλισθεί μια περισσότερο εναρμονισμένη δέσμη χρηματοπιστωτικών κανόνων. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται να επιτευχθεί μεγαλύτερη εναρμόνιση των κανόνων που πρέπει να εφαρμοστούν από τις εποπτικές αρχές, καθώς και μεγαλύτερη συνοχή στις εθνικές εξουσίες και κυρώσεις που έχουν στη διάθεσή τους. Όσον αφορά τις κυρώσεις αυτές, η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις το φθινόπωρο.

Για την επίτευξη των στόχων, οι νέες Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές θα πρέπει να διαθέτουν τα μέσα προκειμένου να επιτελέσουν τις ακόλουθες λειτουργίες:

---

6 Π.χ., με την παροχή τεχνικών συμβουλών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

7 Όσον αφορά τους κυριότερους χρηματοπιστωτικούς ομίλους στην ΕΕ, υφίστανται ήδη εποπτικά σώματα ή είναι υπό δημιουργία το 2009.

(1) Εξασφάλιση ενιαίας δέσμης εναρμονισμένων κανόνων

Οι Αρχές:

– θα αναπτύξουν δεσμευτικά τεχνικά πρότυπα σε συγκεκριμένα πεδία και βάσει κριτηρίων τα οποία θα προσδιοριστούν στην κοινοτική νομοθεσία (π.χ. εποπτικά πρότυπα για τα σώματα εποπτείας και τεχνικά πρότυπα για την επικύρωση εσωτερικού υποδείγματος). Τα πρότυπα αυτά θα εφαρμόζονται εντός καθορισμένης χρονικής περιόδου, υπό την προϋπόθεση της σιωπηρής έγκρισής τους από την Επιτροπή, και

– θα καταρτίσει ερμηνευτικές κατευθυντήριες γραμμές τις οποίες θα εφαρμόζουν οι αρμόδιες αρχές κατά την λήψη επιμέρους αποφάσεων, ιδίως όσον αφορά την αδειοδότηση και εποπτεία χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

(2) Εξασφάλιση συνεκτικής εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ

Ακόμα και με την ύπαρξη ενιαίας δέσμης εναρμονισμένων κανόνων, η εφαρμογή τους είναι δυνατόν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να οδηγήσει σε διιστάμενες απόψεις αναφορικά με την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας. Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές πρέπει συνεπώς να διαθέτουν, σε περιπτώσεις που θα καθορίζονται σαφώς στην κοινοτική νομοθεσία, τα μέσα ώστε να εξασφαλίζουν την συνεκτική εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας.

– *Διαφωνία μεταξύ εθνικών εποπτικών αρχών*

Στην περίπτωση διιστάμενων απόψεων μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές πρέπει να διευκολύνουν το διάλογο και να συνδράμουν τις εποπτικές αρχές στην επίτευξη κοινής συμφωνίας. Εάν, μετά τη φάση του συμβιβασμού, οι εθνικές εποπτικές αρχές δεν έχουν κατορθώσει να καταλήξουν σε συμφωνία, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές πρέπει, με απόφαση, να ρυθμίζουν το ζήτημα. Ωστόσο, η επιλογή αυτή πρέπει να είναι η ύστατη λύση, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις οι σχετικές εθνικές αρχές πρέπει να μπορούν να καταλήγουν σε συμφωνία στο πλαίσιο της διαδικασίας συμβιβασμού που προηγείται.

– *Κατάφωρη παραβίαση του κοινοτικού δικαίου*

Πρέπει επίσης να θεσπισθεί μηχανισμός αντιμετώπισης των περιπτώσεων εκείνων στις οποίες η συμπεριφορά μιας εθνικής εποπτικής αρχής θεωρείται ότι εμφανώς αποκλίνει από την υφιστάμενη κοινοτική νομοθεσία. Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές, με δική τους πρωτοβουλία ή μετά από σχετικό αίτημα μιας ή περισσοτέρων εθνικών εποπτικών αρχών ή της Επιτροπής, θα διερευνούν το ζήτημα και, εφόσον είναι αναγκαίο, θα εκδίδουν σύσταση για την λήψη μέτρων που θα απευθύνεται στη σχετική εθνική εποπτική αρχή.

Στο πλαίσιο του γενικότερου καθήκοντος συμμόρφωσης με την κοινοτική νομοθεσία, η εθνική εποπτική αρχή θα καλείται να συμμορφωθεί με τη σύσταση εντός καθορισμένης χρονικής περιόδου. Στην σπάνια περίπτωση που οι περιστάσεις θα το απαιτούν, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές θα ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή για το συγκεκριμένο θέμα. Η Επιτροπή μπορεί, λίγο μετά την έκδοση της σύστασης των ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών, να λάβει απόφαση με την οποία να απαιτεί από την εθνική εποπτική αρχή είτε την λήψη συγκεκριμένων μέτρων, είτε την αποφυγή εφαρμογής μέτρων ώστε να εξασφαλιστεί πλήρης συμμόρφωση με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Για να επιλυθεί το ζήτημα της αδράνειας σε σχέση με την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου ή την καθυστέρηση δράσης εκ μέρους των εθνικών εποπτικών αρχών, ή σε περίπτωση ανάγκης επείγουσας δράσης, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές μπορούν επίσης να εξουσιοδοτηθούν να εκδίδουν αποφάσεις άμεσα εφαρμόσιμες στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε σχέση με απαιτήσεις που απορρέουν από τους κοινοτικούς κανονισμούς και αφορούν την προληπτική εποπτεία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και αγορών, καθώς και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Οι αποφάσεις αυτές δεν προδικάζουν την κίνηση από την Επιτροπή διαδικασιών επί παραβάσει κατά κρατών μελών.

(3) Εξασφάλιση κοινής εποπτικής νοοτροπίας και συνεκτικών εποπτικών πρακτικών

Οι νέες Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές θα δημιουργήσουν κοινή ευρωπαϊκή εποπτική νοοτροπία και συνεκτικές ευρωπαϊκές πρακτικές, για παράδειγμα με την ανάπτυξη κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και τη συμμετοχή σε συνεδριάσεις εποπτικών σωμάτων ως παρατηρητών. Θα μπορούσαν επίσης να ενθαρρύνουν την ανάθεση καθηκόντων και αρμοδιοτήτων από μια εθνική εποπτική αρχή σε άλλη.

(4) Πλήρεις εποπτικές εξουσίες για ορισμένες ειδικές οντότητες

Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές θα έχουν την αρμοδιότητα για την έγκριση και εποπτεία ορισμένων οντοτήτων με πανευρωπαϊκή εμβέλεια, π.χ. οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης και οργανισμών συμψηφισμού κεντρικού αντισυμβαλλομένου στην ΕΕ. Οι αρμοδιότητες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν εξουσίες όπως εκείνες της έρευνας, επιτόπιων επιθεωρήσεων και εποπτικών αποφάσεων. Οι αρμοδιότητες αυτές θα καθοριστούν σε κλαδική νομοθεσία (κανονισμός για τους οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης). Εκτός από την ενίσχυση της αποδοτικότητας της εποπτείας, θα ενισχυθεί και η αποτελεσματικότητα με την δημιουργία σημείων ενιαίας εξυπηρέτησης για τα εποπτευόμενα ιδρύματα. Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές θα μπορούσαν επίσης να συμμετάσχουν στην προληπτική αξιολόγηση των ευρωπαϊκών συγχωνεύσεων και εξαγορών σε ολόκληρο τον χρηματοπιστωτικό τομέα[8].

(5) Εξασφάλιση συντονισμένης απάντησης σε περιπτώσεις κρίσης

Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές πρέπει να αναλαμβάνουν ισχυρό συντονιστικό ρόλο σε καταστάσεις κρίσης. Πρέπει να διευκολύνουν τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών, να ενεργούν ως μεσολαβητές εφόσον χρειάζεται, να εξακριβώνουν την αξιοπιστία των πληροφοριών που πρέπει να διαβιβάζονται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και να βοηθούν τις σχετικές αρχές να λαμβάνουν και να υλοποιούν τις κατάλληλες αποφάσεις. Ως προς το τελευταίο αυτό θέμα, η θέσπιση ευρωπαϊκής εντολής στα μέσα του 2009 θα επιτρέψει στις εθνικές αρχές να εξετάζουν θέματα χρηματοπιστωτικής σταθερότητας με άλλα κράτη μέλη κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Εν προκειμένω, η πρόοδος στον επιμερισμό των βαρών και στους μηχανισμούς επίλυσης έχει κρίσιμη σημασία για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης μεταξύ των εθνικών αρχών και την ενδυνάμωση της λειτουργίας του ΕΣΧΕ, έργο το οποίο πρέπει να προχωρήσει το συντομότερο δυνατό. Σε ειδικές καταστάσεις κρίσης, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές μπορούν να έχουν την εξουσία να λαμβάνουν ορισμένες επείγουσες αποφάσεις (π.χ. στην περίπτωση των ακάλυπτων

---

[8] Η Επιτροπή θα παραμείνει αποκλειστικά αρμόδια για την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και, για τις συγχωνεύσεις κοινοτικής διάστασης, για την αξιολόγηση των θεμάτων ανταγωνισμού των εν λόγω συναλλαγών, σύμφωνα με τον κανονισμό περί συγχωνεύσεων της ΕΕ.

πωλήσεων). Το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω επειγουσών διαδικασιών πρέπει να καθορισθεί στην κοινοτική νομοθεσία.

(6) Συλλογή μικροπροληπτικών πληροφοριών

Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές πρέπει να είναι υπεύθυνες για τη συγκέντρωση όλων των συναφών μικροπροληπτικών πληροφοριών που προέρχονται από τις εθνικές εποπτικές αρχές. Προς το σκοπό αυτό, πρέπει να δημιουργηθεί μια κεντρική ευρωπαϊκή βάση δεδομένων την οποία να διαχειρίζονται οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές. Οι πληροφορίες θα είναι διαθέσιμες για τις σχετικές αρχές στο πλαίσιο των σωμάτων εποπτείας και μπορούν να διαβιβάζονται σε συγκεντρωτική ή/και ανώνυμη μορφή προς το ΕΣΣΚ (βλ. τμήμα 5). Για το λόγο αυτό πρέπει να τροποποιηθεί η υφιστάμενη κλαδική νομοθεσία.

(7) Ανάληψη διεθνούς ρόλου

Με την επιφύλαξη των θεσμικών αρμοδιοτήτων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές μπορούν να διαδραματίσουν κάποιο συγκεκριμένο ρόλο όσον αφορά τις διεθνείς δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών συμφωνιών με διεθνείς οργανισμούς και με τις διοικήσεις τρίτων χωρών στο ίδιο επίπεδο. Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές μπορούν επίσης να συνδράμουν την Επιτροπή κατά την προετοιμασία αποφάσεων περί ισοδυναμίας αναφορικά με εποπτικά καθεστώτα σε τρίτες χώρες.

(8) Διασφαλίσεις

Το πλαίσιο για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων θα προσδιοριστεί εκτενώς και επακριβώς στη σχετική κλαδική νομοθεσία. Η ανάθεση των αρμοδιοτήτων αυτών θα είναι πλήρως σύμφωνη με τα άρθρα 226 και 228 της Συνθήκης. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, και δεδομένων των δυνητικών ευθυνών που μπορεί να κληθούν να αναλάβουν τα κράτη μέλη, οι αποφάσεις βάσει των ανωτέρω μηχανισμών δεν θα πρέπει να έρχονται σε άμεση σύγκρουση με τις δημοσιονομικές αρμοδιότητες των κρατών μελών. Επιπλέον, οποιαδήποτε απόφαση των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών ή της Επιτροπής πρέπει να υπόκειται σε εξέταση από τα κοινοτικά δικαστήρια.

4.3. Σύνθεση και επιχειρησιακή δομή του ΕΣΧΕ

Σύμφωνα με την έκθεση de Larosière προτείνεται η προαναφερθείσα προσέγγιση του δικτύου στην εποπτεία, με τις νέες εποπτικές αρχές να συνεργάζονται με τις εθνικές εποπτικές αρχές, σε αντίθεση με λύσεις όπως είναι η πλήρης συγκέντρωση της εποπτείας σε επίπεδο ΕΕ, για την οποία δεν υπάρχει συναίνεση. Ωστόσο, δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα βελτίωσης της ποιότητας και της συνοχής της εποπτείας στην Ευρώπη, η Επιτροπή θεωρεί αναγκαία την επιτάχυνση των προπαρασκευαστικών εργασιών που προτείνονται από την ομάδα de Larosière, έτσι ώστε το ενισχυμένο πλαίσιο να είναι έτοιμο και λειτουργικό το 2010.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι υπάρχει έντονος - και μέχρι στιγμής χωρίς κατάληξη – διάλογος στο εσωτερικό πολλών χωρών παγκοσμίως σχετικά με την καταλληλότερη εποπτική δομή, με επιλογές που περιλαμβάνουν: (i) μια ενιαία εποπτική αρχή για όλους τους κλάδους, (ii) χωριστές εποπτικές αρχές για την προληπτική εποπτεία και την εποπτεία της άσκησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων όλων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων μαζί (το ονομαζόμενο υπόδειγμα «twin peaks»), και (iii) μια κλαδική προσέγγιση (δηλαδή χωριστές εποπτικές αρχές για τις τράπεζες, τις ασφαλιστικές εταιρίες και τις κινητές αξίες). Ωστόσο, κατά την άποψη της Επιτροπής, στην παρούσα χρονική στιγμή είναι προτιμότερη η πρόκριση της τελευταίας προσέγγισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο με τη χρήση των υφιστάμενων δομών,

δεδομένου ότι δεν υπάρχουν πειστικές αποδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι άλλες δομές θα ήταν αποτελεσματικότερες για τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες οι οποίες προτείνονται για τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές. Οι αρμοδιότητες αυτές δεν αφορούν κατά κύριο λόγο την άμεση εποπτεία και κατά συνέπεια τα επιχειρήματα και τα στοιχεία που προβάλλονται στους εθνικούς διαλόγους σχετικά με την εποπτική διάρθρωση δεν μπορούν αναγκαστικά να εφαρμοστούν σε αυτές. Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή θα προτείνει την αξιοποίηση της υφιστάμενης δομής και, όπου είναι αναγκαίο, θα επιτρέψει την εξέλιξή της με την πάροδο του χρόνου, με επανεξέταση μετά από ορισμένο αριθμό ετών.

Στο πλαίσιο της προτεινόμενης διάρθρωσης, η διακλαδική συνεργασία θα είναι ωστόσο θεμελιώδης ώστε να αντικατοπτρίζει τις σχετικές τάσεις και την πραγματικότητα της αγοράς. Στο βαθμό που θα συνεχισθεί η σύγκλιση μεταξύ των κλάδων, οι τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές και ο εκπρόσωπος της Επιτροπής θα χρειαστεί όλο και περισσότερο να αξιολογούν τα αντίστοιχα κλαδικά καθεστώτα προκειμένου να εντοπίζουν κοινές αρχές και να κατανοούν τις πιθανές διαφορές. Είναι συνεπώς σκόπιμο να ενσωματωθεί επίσημα στη δομή μια συντονιστική επιτροπή προκειμένου να εξασφαλίσει την αμοιβαία κατανόηση, τη συνεργασία και συνεκτικές εποπτικές προσεγγίσεις μεταξύ των τριών νέων Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών κατά την αντιμετώπιση των διακλαδικών προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών ομίλων ετερογενών δραστηριοτήτων, και για την εξασφάλιση ισότιμων όρων. Επιπλέον, κάθε Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή πρέπει να έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει σε συνεδριάσεις άλλων Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών ως παρατηρητής.

Κάθε νέα Αρχή θα έχει ένα συμβούλιο εποπτών που θα αποτελείται από τους ανώτατου επιπέδου αντιπροσώπους των αρμόδιων εθνικών εποπτικών αρχών, στο οποίο θα προεδρεύει ο πρόεδρος της αντίστοιχης Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής. Οι αντιπρόσωποι από την Επιτροπή, το ΕΣΣΚ και τις αρμόδιες εποπτικές αρχές από τις χώρες ΕΖΕΣ-ΕΟΧ πρέπει να συμμετέχουν στο συμβούλιο των εποπτών ως παρατηρητές. Ωστόσο, δεν θα μπορούν να παρακολουθούν συζητήσεις που αφορούν μεμονωμένα ιδρύματα. Σε συμφωνία με την τρέχουσα πρακτική, θα πρέπει επίσης να συσταθεί ένα διοικητικό συμβούλιο που να ασχολείται με γενικά επιχειρησιακά θέματα (προϋπολογισμός κ.λπ.) και να περιλαμβάνει την Επιτροπή. Οι πρόεδροι και οι γενικοί γραμματείς των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών πρέπει να είναι ανεξάρτητοι επαγγελματίες πλήρους απασχόλησης. Ο πρόεδρος θα διορίζεται μετά από ανοικτό διαγωνισμό. Ο διορισμός θα επιβεβαιώνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και πρέπει να ισχύει για περίοδο πέντε ετών.

Σύνθεση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας

I. Συντονιστική επιτροπή:

– Αντιπρόσωποι των τριών Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και της Επιτροπής.

II. Τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές [η Ευρωπαϊκή Αρχή για τις Τράπεζες (ΕΒΑ), η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ) και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών (ESA)]:

Συμβούλιο εποπτών κάθε Ευρωπαϊκής Εποπτικής:

– Πρόεδρος των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών, και

– Πρόεδροι από τις αρμόδιες εθνικές εποπτικές αρχές.

Παρατηρητές:

– Ένας αντιπρόσωπος της Επιτροπής·
– Ένας αντιπρόσωπος του ΕΣΣΚ, και
– Ένας αντιπρόσωπος από την αρμόδια εθνική εποπτική αρχή κάθε χώρας ΕΖΕΣ-ΕΟΧ.

Διοικητικό συμβούλιο κάθε Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής:

– Αντιπρόσωποι από κάθε αρμόδια Εθνική Εποπτική Αρχή και την Επιτροπή.

III. Εθνικές εποπτικές αρχές

Το συμβούλιο εποπτών πρέπει να συνεδριάζει σε τακτική βάση, με πρόσθετες συνεδριάσεις σε περιόδους πίεσης. Οι αποφάσεις των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για τους τεχνικούς κανόνες θα λαμβάνονται, μέσω της δομής του συμβουλίου, με ειδική πλειοψηφία βάσει των σταθμίσεων που προβλέπει η Συνθήκη για τα κράτη μέλη. Χωριστές ρυθμίσεις πρέπει να προβλεφθούν για άλλες λειτουργίες των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών. Για παράδειγμα, οι αποφάσεις περί εφαρμογής των υφιστάμενων νόμων πρέπει να λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία βάσει της αρχής «μία ψήφος ανά άτομο».

Κάθε μια από τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές θα διαθέτει τον δικό της προϋπολογισμό και θα υπόκειται στη διαδικασία απαλλαγής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι πόροι τους μπορούν να προέρχονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς και από άλλες πηγές όπως εισφορές εκ μέρους των εθνικών αρχών. Οι προϋπολογισμοί θα πρέπει να είναι ανάλογοι των αρμοδιοτήτων κάθε Αρχής και να εξασφαλίζουν την ανεξαρτησία τους. Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές πρέπει να συνδέονται διαρθρωτικά με όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των καταναλωτών.

Ιδιαίτερα κρίσιμη είναι η διασφάλιση της ανεξαρτησίας των εν λόγω Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών. Απαιτείται ο μεγαλύτερος δυνατός βαθμός ανεξαρτησίας τους έναντι των εθνικών αρχών – πλην των εποπτικών αρχών – και έναντι των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, τα οποία δεν πρέπει να επεμβαίνουν στις αποφάσεις των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών. Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές υποχρεούνται, ωστόσο, σε πλήρη λογοδοσία απέναντι στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Επιτροπή. Η διαφάνεια θα αποτελέσει βασικό εργαλείο στο πλαίσιο αυτό και οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές θα πρέπει να αναφέρονται επισήμως στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα σε τακτική βάση (π.χ., τουλάχιστον κάθε εξάμηνο).

4.4. Νομική βάση για το ΕΣΧΕ

Η νομική βάση για τη δημιουργία των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών πρέπει να είναι η διάταξη της συνθήκης ΕΚ η οποία αποτελεί την ειδική νομική βάση για την πολιτική που θα κληθούν να υλοποιήσουν.

Η χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση έχει δημιουργήσει κινδύνους σταθερότητας για την εσωτερική αγορά. Η αποκατάσταση και διατήρηση ενός σταθερού και αξιόπιστου χρηματοπιστωτικού συστήματος αποτελεί απόλυτο προαπαιτούμενο για τη διαφύλαξη της εμπιστοσύνης και της συνοχής στην εσωτερική αγορά, και κατά συνέπεια για τη διατήρηση και τη βελτίωση των όρων καθιέρωσης μιας πλήρως ενοποιημένης και λειτουργικής εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Επιπλέον, οι βαθύτερες και περισσότερο ενοποιημένες χρηματοπιστωτικές αγορές προσφέρουν μεγαλύτερες ευκαιρίες χρηματοδότησης και διαφοροποίησης του κινδύνου και, άρα, συμβάλλουν στη βελτίωση της

ικανότητας των οικονομιών να απορροφούν τους κραδασμούς. Η χρηματοπιστωτική ενοποίηση και σταθερότητα αποτελούν συνεπώς αλληλοενισχυόμενες συνιστώσες.

Η δημιουργία του ΕΣΧΕ και των τριών εποπτικών αρχών θα συνοδεύεται από την ανάπτυξη ενός ενιαίου εγχειριδίου κανόνων, το οποίο θα διασφαλίζει ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων στην ΕΕ και άρα θα συμβάλει στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Το έργο των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών θα είναι να βοηθούν τις εθνικές αρχές στην συνεκτική ερμηνεία και εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων.

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναγνώρισε[9] ότι το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΚ περί θεσπίσεως μέτρων για την προσέγγιση των νομοθεσιών σχετικά με την καθιέρωση και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς παρέχει την κατάλληλη νομική βάση για τη δημιουργία «*ενός κοινοτικού οργανισμού που καλείται να συμβάλει στην εφαρμογή μιας διαδικασίας εναρμόνισης*», όταν τα καθήκοντα που ανατίθενται στον οργανισμό αυτό είναι στενά συνδεδεμένα με το αντικείμενο των πράξεων προσέγγισης των εθνικών νομοθεσιών.

Τα καθήκοντα που πρόκειται να ανατεθούν στις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές είναι στενά συνδεδεμένα με τα μέτρα που εκπονήθηκαν για την αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης και με τα μέτρα που ανακοινώθηκαν στην Ανακοίνωση «*Η υλοποίηση της ευρωπαϊκής ανάκαμψης*». Μπορούν, συνεπώς, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, να θεσπιστούν βάσει του άρθρου 95 της συνθήκης ΕΚ.

5. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΕΣΧΕ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΣΣΚ

Το προτεινόμενο πλαίσιο εποπτείας για την ΕΕ μπορεί να λειτουργήσει μόνον εφόσον τα ΕΣΣΚ και ΕΣΧΕ συνεργάζονται αποτελεσματικά. Όντως, ο στόχος της μεταρρύθμισης είναι να διασφαλισθεί ομαλότερη διάδραση της εποπτείας στο μακροπροληπτικό και στο μικροπροληπτικό επίπεδο. Στην εκπλήρωση του ρόλου του ως οργανισμού μακροπροληπτικής εποπτείας, το ΕΣΣΚ θα χρειαστεί μια έγκαιρη ροή εναρμονισμένων δεδομένων σε μικροεπίπεδο, ενώ η μικροπροληπτική εποπτεία εκ μέρους των εθνικών αρχών θα επωφεληθεί από την διεξοδική γνώση που θα αποκτήσει το ΕΣΣΚ σχετικά με το μακροπροληπτικό περιβάλλον. Οι δεσμευτικές διαδικασίες συνεργασίας και αμοιβαίας κοινοποίησης πληροφοριών σε μικροπροληπτικό και μακροπροληπτικό επίπεδο θα συμβάλουν σημαντικά στην αποφυγή σφαλμάτων του παρελθόντος.

Προκειμένου να εντοπισθούν και να ιεραρχηθούν οι κίνδυνοι για τη σταθερότητα του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος, το ΕΣΣΚ θα πρέπει: (i) να λαμβάνει συναφή μικροπροληπτικά στοιχεία – κυρίως για μεγάλους και πολύπλοκους διασυνοριακούς ομίλους – από το ΕΣΧΕ, και (ii) να έχει τη δυνατότητα να διενεργεί ad-hoc έρευνες σε συγκεκριμένα ζητήματα που απαιτούν άμεση συμμετοχή από τις εθνικές εποπτικές αρχές ή/και τους παράγοντες της αγοράς. Η Επιτροπή θα προτείνει όπως οι αναγκαίες πληροφορίες διαβιβάζονται στις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές μέσω των εθνικών εποπτικών αρχών κατ' εφαρμογή των κανόνων περί δημιουργίας των νέων Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών. Οι εξουσίες να λαμβάνουν όλες τις συναφείς για την χρηματοπιστωτική σταθερότητα πληροφορίες μπορούν να χορηγηθούν στο ΕΣΣΚ με συνδυασμό του νομικού μέσου περί δημιουργίας του ΕΣΣΚ και των νομικών πράξεων περί δημιουργίας των νέων Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών. Εν τω μεταξύ, οι κανονισμοί για τη δημιουργία των νέων Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών θα απαιτούν από αυτές να παρέχουν σε περιοδική βάση (π.χ. μηνιαίως)

---

[9] Βλ. ΔΕΚ, C-217/04, σκέψη.

στο ΕΣΣΚ συγκεντρωτικά και συναφή ανώνυμα αναλυτικά στοιχεία για όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τις αγορές, αλλά κυρίως για μεγάλους και πολύπλοκους διασυνοριακούς ομίλους. Λόγω της ευαισθησίας των δεδομένων και πληροφοριών, η εξασφάλιση της αναγκαίας εμπιστευτικότητας στη συνεργασία μεταξύ του ΕΣΣΚ και του ΕΣΧΕ θα είναι κρίσιμη και θα πρέπει να τεθούν οι κατάλληλες νομικές διασφαλίσεις. Επιπλέον, για να λαμβάνουν τα εποπτικά σώματα επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με το μακροπροληπτικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργούν τα επιμέρους ιδρύματα, μπορεί να εξετασθεί το ενδεχόμενο συμμετοχής αντιπροσώπων του ΕΣΣΚ ως παρατηρητών.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο:

– να εγκρίνει τη δημιουργία ενός νέου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ), υπό την προεδρία του προέδρου της ΕΚΤ και με τη συμμετοχή των διοικητών των εθνικών κεντρικών τραπεζών, των προέδρων των τριών Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και ενός μέλους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στις εργασίες του ΕΣΣΚ πρέπει επίσης να συμμετάσχουν ενεργά οι εθνικές εποπτικές αρχές και ο πρόεδρος της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής·

– να συμφωνήσει ότι το ΕΣΣΚ θα επιφορτισθεί με την συνεχή εκτίμηση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος συνολικά και θα λάβει την αναγκαία εξουσία προκειμένου να εκδίδει εγκαίρως προειδοποιήσεις/συστάσεις για την λήψη διορθωτικών μέτρων και με την παρακολούθηση των αποκρίσεων·

– να συμφωνήσει στη δημιουργία ενός νέου Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ), απαρτιζόμενου από τρεις νέες Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές που θα εργάζονται σε δίκτυο με τις εθνικές εποπτικές αρχές προκειμένου να αναπτυχθούν κοινές εποπτικές προσεγγίσεις στην εποπτεία των χρηματοπιστωτικών εταιριών, για την προστασία των καταναλωτών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και για να συμβάλουν στην ανάπτυξη ενιαίας δέσμης εναρμονισμένων κανόνων. Μεταξύ άλλων, το ΕΣΧΕ πρέπει να καταρτίσει τεχνικά πρότυπα, να συμβάλει στην εξασφάλιση της συνεκτικής εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου και να επιλύει τις διαφορές μεταξύ των εποπτικών αρχών·

– να υπογραμμίσει τη σημασία μιας πραγματικά ενοποιημένης προσέγγισης στην ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική εποπτεία: την ανάγκη για ισχυρή αλληλεπίδραση μεταξύ του ΕΣΣΚ και του ΕΣΧΕ, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών μικροπροληπτικού χαρακτήρα συναφών για την μακροπροληπτική ανάλυση, τη βούληση των σχετικών μερών να λάβουν μέτρα κατόπιν προειδοποιήσεων ή/και συστάσεων σε περίπτωση κινδύνων και την ανάγκη για το ΕΣΣΚ να ενεργήσει ως διεπαφή με διεθνείς οργανισμούς, και κυρίως με το FSB και το ΔΝΤ·

– να επικροτήσει την πρόθεση της Επιτροπής να φέρει προς συζήτηση, το συντομότερο δυνατό, τις νομοθετικές αλλαγές για τη θέσπιση του νέου πλαισίου εποπτείας της ΕΕ, βάσει των προσανατολισμών που περιλαμβάνονται στην παρούσα ανακοίνωση και μετά από περαιτέρω διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, έτσι ώστε να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα εγκαίρως προκειμένου το ανανεωμένο πλαίσιο να είναι έτοιμο και λειτουργικό στη διάρκεια του 2010·

– επιπλέον, να στηρίξει την επιτάχυνση των εργασιών για τη δημιουργία ενός εκτενούς διασυνοριακού πλαισίου ενίσχυσης των συστημάτων διαχείρισης/επίλυσης

χρηματοπιστωτικών κρίσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των εγγυητικών σχημάτων και του επιμερισμού των επιβαρύνσεων.

Παράρτημα:
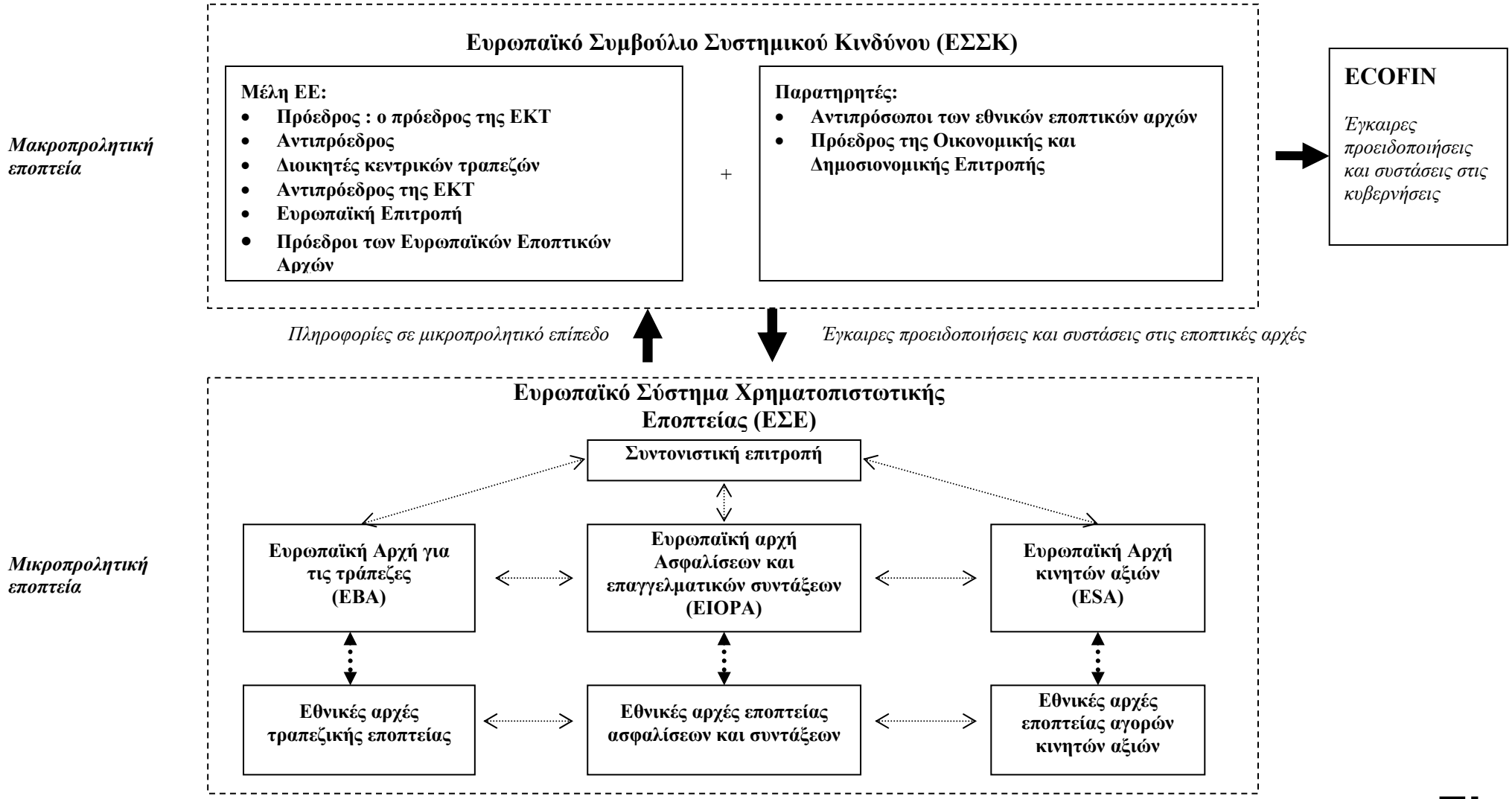
Ένα νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο διαφύλαξης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας